VN2025-004279

rve verkeer en or

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor het DB Zuid van 25 maart 2025

Portefeuille: Openbare Ruimte en Groen (33)

Agendapunt: B5

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Actualisatie lijst beschermwaardige houtopstanden Zuid vrijgeven voor inspraak

Het dagelijks bestuur Zuid besluit

1. Kennis te nemen van het advies van de commissie beschermingswaardige houtopstanden stadsdeel Zuid;
2. Kennis te nemen van de beschermwaardige houtopstanden in het Amsterdamse Bos en de te volgen procedure;
3. In te stemmen met het vrijgeven van de lijst met beschermwaardige houtopstanden voor inspraak

Kernboodschap

Stadsbreed wordt de lijst met beschermwaardige houtopstanden geactualiseerd en geharmoniseerd. Dit gebeurt gefaseerd per stadsdeel, in dit geval Zuid. Het dagelijks bestuur geeft het voornemen om de lijst met beschermwaardige houtopstanden vrij voor inspraak conform het participatieplan (bijlage).
De lijst is op- en vastgesteld op 19 november 2024 door de externe Commissie Beschermwaardige Houtopstanden. In haar advies licht zij de besluitvorming uitgebreid toe.
In het advies staan ook bomen in het Amsterdamse Bos benoemd. Deze vallen niet onder de bomenverordening en dus besluitvorming van het Dagelijks Bestuur van Zuid en worden daarom ook voor participatie aangeboden. Een ander proces is hiervoor afgesproken.

Bestuurlijke achtergrond

In 2012 stelde de deelraad van Stadsdeel Zuid een bomenverordening vast met haar eigen criteria waar een monumentale boom aan moest voldoen. Al in 2002 stelde toenmalig Stadsdeel Zuider-Amstel als eerste stadsdeel een adviescommissie monumentale houtopstanden in. Deze bleef ook na de fusie met stadsdeel Oud-Zuid in 2010 voor stadsdeel Zuid actief.

In 2016 is voor Amsterdam een stadsbrede bomenverordening van kracht geworden met o.a. criteria waar beschermwaardige houtopstanden aan moeten voldoen. De DB's zijn gemandateerd voor uitvoering van de Bomenverordening.

In 2019 is door het college van B&W een Commissie Beschermwaardige Houtopstanden (CBH) benoemd, bestaande uit externe deskundigen op het gebied van dendrologie en cultureel erfgoed, en een ambtelijke secretaris. De CBH heeft onder andere als taak om alle beschermwaardige houtopstanden te toetsen aan de vigerende bomenverordening en daarover advies uit te brengen.

De CBH heeft op 19 november 2024 na grondig onderzoek advies uitgebracht over de beschermwaardige bomen in stadsdeel Zuid en het Amsterdamse Bos, zie bijlage. Het advies bestaat uit een uitgebreide toelichting en diverse bijlagen.

Procedure Stadsdeel Zuid

Onderdeel van de procedure voor Stadsdeel Zuid is dat het voornemen tot vaststelling van de beschermwaardige houtopstanden eerst door het Dagelijks Bestuur voor advies wordt vrijgegeven. Na het verwerken van het advies wordt een eventueel aangepaste lijst met beschermwaardige houtopstanden ter vaststelling aangeboden aan het DB.

Het zijn de overzichten in bijlage 2 van het advies, met uitzondering van het overzicht van het Amsterdamse Bos, die daadwerkelijk de inspraak in gaan:

- Beschermwaardige houtopstanden gemeentelijk (blz. 53)
- Beschermwaardige houtopstanden particulier (blz. 95)
- Niet (opnieuw) opnemen in de lijst gemeentelijk (blz. 81)
- Niet (opnieuw) opnemen in de lijst particulier (blz. 101)
- Ander waardevol groen gemeentelijk (blz. 79)
- Ander waardevol groen particulier (blz. 100)

'Ander waardevol groen' krijgt geen juridische status, maar heeft de potentie om in toekomstige actualisaties als beschermwaardig opgenomen te worden.
Op de inspraakpagina (deelkaart Zuid) is op een kaart te zien welke bomen ter inspraak vrijgegeven worden.Na vaststelling van de nieuwe overzichten per stadsdeel krijgt de gemeenteraad het stadsbrede overzicht met beschermwaardige houtopstanden ter kennisname aangeboden. De voortgang van bestuurlijke vaststelling en de uitgebrachte adviezen zijn digitaal inzichtelijk via de website $$url2$$

Procedure Amsterdamse Bos

Het gehele Amsterdamse Bos is gelegen buiten de bebouwde kom, conform de wet Natuurbescherming (artikel 9.9). Hiervoor geldt niet de Bomenverordening van Amsterdam of Amstelveen, maar de wet Natuurbescherming (voorheen de Boswet) waarvoor het Rijk, gedelegeerd naar de PNH, het bevoegd gezag is. Deze wet is gericht op het behoud van een bos als geheel en niet op individuele bomen.

Voor de bescherming van de houtopstanden (monumentale bomen) in het Amsterdamse Bos is beleid van de Gemeente Amsterdam van toepassing, waarbij Amstelveen een belangrijke stakeholder is.

Het Bosplan 2020-2030 (vastgesteld in 2021) vormt de beleidsmatige basis, dat in een samenwerkingsverband tussen gemeente Amsterdam en gemeente Amstelveen is opgesteld.

Uit het Bosplan volgt een Beheervisie voor 18 jaar, een actualisatie is momenteel in ontwikkeling. In deze visie komen ook globale uitgangspunten ten aanzien van beschermwaardige bomen te staan. Het advies van de CBH wordt hierin meegewogen. De beheervisie wordt bestuurlijk vastgesteld door het College van B&W van Amsterdam.

Vanuit beide stukken volgen specifieke beheerplannen voor periodes van 12 jaar. In zo'n beheerplan komt o.a. een kaart met beschermwaardige bomen. Het is op dit moment nog niet aan te geven in hoeverre de lijst van de CBH hierin opgenomen wordt.
https://maps.amsterdam.nl/bomen_bij...

N.v.t.

Wettelijke grondslag

- Bomenverordening Amsterdam:
  - art. 10 (Lijst van beschermwaardige houtopstanden)
  - art. 11 (Procedure lijst van beschermwaardige houtopstanden)
  - art. 12 (Criteria beschermwaardige houtopstanden)
- Participatieverordening Amsterdam:
  - Hoofdstuk 2 art. 6 betreffende inspraak
- Verordening op stadsdelen en stadsgebied 2022
  - Bijlage 3 (bevoegdheden)
    - C.4a: het DB heeft het mandaat om besluiten ter uitvoering van de Bomenverordening te nemen, waaronder het aanwijzen van monumentale bomen.
    - V.1: het DB heeft het mandaat om hoofdstuk 2 van de Participatieverordening uit te voeren
- Boswet:
  - Art. 3: Colleges van B&W zijn niet bevoegd besluiten te nemen over bossen of houtopstanden buiten de bebouwde kom.

Nb: kaarten van de bebouwde kom van Amstelveen (opgenomen in de APV) en Amsterdam (vastgesteld in 2014) tonen dat het gehele Amsterdamse Bos inclusief het deel behorende bij Stadsdeel Zuid buiten de bebouwde kom ligt.

- Algemene Wet Bestuursrecht,
  - Afdeling 3.4. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure
  - art. 3:10 lid 1: Deze afdeling is van toepassing op de voorbereiding van besluiten indien dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan is bepaald.

Onderbouwing besluit

Bij haar advies heeft de CBH meegenomen dat de Amsterdamse Bomenverordening nog steeds ruimte laat voor maatwerk per stadsdeel. Er zijn immers grote verschillen in leeftijd, geschiedenis en stedenbouwkundige opbouw tussen de stadsdelen. De criteria in de bomenverordening borgen het bewaren van de eenheid in verscheidenheid. De wijze waarop de CBH deze criteria toepast heeft zij in het advies van 19 november 2024 transparant gemaakt.

Toelichting op de lijst:
• Er zijn 95 bomen nieuw op de lijst geplaatst.

o Daarvan zijn er 45 gemeentelijke bomen. Het merendeel daarvan staat in het Vondelpark, Beatrixpark of Amstelpark.
o Van de 50 particuliere bomen staan er 4 op het terrein van het Rijksmuseum en 25 op de begraafplaatsen Zorgvlied en Buitenveldert.

• 465 bomen zijn niet (opnieuw) in de lijst opgenomen. Welke dat zijn, is te zien op de inspraaksite: (deelkaart voor inspraak Zuid) .
o De CBH adviseert grote terughoudendheid ten aanzien van het plaatsen van hele bomenlanen op de lijst, omdat vooral de boomstructuren beschermenswaardig zijn, en niet de individuele bomen. De Hoofdbomenstructuur (HBS) is daarvoor het juiste beschermingsinstrument. Daarom zijn niet

opnieuw opgenomen:
-de 209 lindebomen op de Churchillaan (onderdeel HBS)
-de 63 platanen langs de Amstelveenseweg (onderdeel HBS)
-de 17 populieren langs het Beatrixpark (geen onderdeel HBS)
o 143 bomen, waarvan 21 particulier, zijn niet meer aanwezig. De gemeentelijke bomen zijn in de loop der jaren geveld wegens veiligheid of ten prooi gevallen aan iepziekte of storm.
o De overige 33 bomen hebben óf te weinig levensverwachting of zijn te jong.

De herinventarisatie is nog niet uitputtend. Voorrang ligt bij een eerste actualisatie van geheel Amsterdam. Als alle stadsdelen de huidige actualisatieronde hebben doorlopen, is het de inzet periodiek van ieder stadsdeel de nieuwe aanmeldingen te beoordelen en een actualisatieadvies te geven. Houtopstanden die in deze fase als 'ander waardevol groen' zijn opgenomen, hebben de potentie om te zijner tijd een beschermde status te krijgen. Tijdens vervolgactualisatie volgt dan ook een herbeoordeling. Bij deze vervolgactualisatie wordt ook een participatieplan opgesteld.
https://maps.amsterdam.nl/bomen_bij...

Advies, afstemming en Participatie

De hoofdstedelijke bomenconsulent van V& OR, afdeling Stedelijk Beheer, asset Groen, heeft het advies inhoudelijk beoordeeld en adviseert het DB in te stemmen met het gevraagde besluit.

Met de beleidsadviseur van het Amsterdamse Bos is afstemming geweest over de procedure aangaande de beschermde status van bijzondere houtopstanden (zie kopje 'procedure Amsterdamse Bos').
Na instemming van het DB Zuid voor vrijgave van de inspraak, worden de particuliere zakelijk gerechtigden aangeschreven over het voornemen tot plaatsing van hun boom op de lijst en vindt algemene publicatie van het voornemen plaats. Een analoog inspraak-document wordt op het stadsdeelkantoor ter inzage gelegd. Digitaal zijn de betrokken bomen zichtbaar op de inspraakpagina. . Inspraak vindt plaats van 14 april tot 2 juni (7 weken).
Belanghebbenden en geïnteresseerden worden uitgenodigd voor deelname aan een wandeltocht op zondag 11 mei om uitleg te krijgen over het wel of niet plaatsen van bomen op de lijst. Aanmelden kan via monumentalebomen@amsterdam.nl .

Duurzaamheidsparagraaf

1. Effecten van het agendapunt op de realisatie van de duurzaamheidsdoelstellingen
De effecten van het vrijgeven voor inspraak of het vaststellen van de lijst met monumentale bomen levert geen andere situatie op met betrekking tot de duurzaamheidsdoelstellingen.
Wel geldt dat hoe ouder bomen worden, hoe meer positieve effecten ze hebben op CO_2-opslag, klimaatadaptatie en biodiversiteit. De bomen die nu als waardevol groen zijn opgenomen hebben de potentie om tot beschermwaardige houtopstand uit te groeien.

2. Zijn er kansen om het voorliggende agendapunt (nog) duurzamer te maken?
nee (n.v.t.)

3. Duurzaam, tenzij...
n.v.t.

https://maps.amsterdam.nl/bomen_bij...

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Vrijgeven voor inspraak heeft geen financiële gevolgen

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

•Schriftelijk informeren van particuliere eigenaren van bijzondere houtopstanden vóór vrijgave voor inspraak
•Publiceren op https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/ (overzicht van alle beschermwaardige houtopstanden)
•Publiceren op https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/ (deelkaart voor inspraak Zuid)

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-017195	Stadsdeel Zuid Voordracht (pdf)
AD2025-017234	01 Advies CBH Actualisering SD Zuid & Amsterdamse Bos.pdf (pdf)
AD2025-017235	02 Participatieplan Monumentale bomen Zuid.docx (msw12)
AD2025-017236	02 Adviesaanvraag-DB-aan-stadsdeelcommissie houtopstanden - 20230417 rvs (002).docx (msw12)

Uitslag

A Akkoord